

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 października 2023 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku E. S. z dnia 11.10.2023 r., odmówił jej przeliczenia emerytury.

W uzasadnieniu wskazano, że w dniu 11.10.2023 r. ubezpieczona złożyła wniosek o przeliczenie emerytury, nie przedkładając nowych dowodów, ani nie ujawniając nowych okoliczności, które miałyby wpływ na wysokość świadczenia.

Wobec powyższego, brak jest podstaw prawnych, do ponownego przeliczenia emerytury. ZUS wskazał, że świadczenie wypłacane będzie w dotychczasowej wysokości.

Prawo do okresowej emerytury kapitałowej, nie zostało ustalone, gdyż składając wniosek o emeryturę wcześniejszą w dniu 27.07.2012 r. ubezpieczona wniosła o wykreślenie członkostwa w Otwartym Funduszu Emerytalnym oraz o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE na dochody budżetu państwa.

(decyzja – k. 27 plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniosła E. S.. W odwołaniu zaprzeczyła, by składając wniosek o emeryturę w lipcu 2012 r. ,wyrażała zgodę na przekazanie środków zgromadzonych w OFE na dochody budżetu państwa. Wnosiła o weryfikację ustalonego stanu faktycznego.

(odwołanie – k. 3-4)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

(odpowiedź na odwołanie – k. 14-15)

Zarządzeniem z dnia 18.01.2024 r. sąd zwrócił się do (...) Polska Otwartego Funduszu Emerytalnego o nadesłanie kserokopii dokumentacji potwierdzonej za zgodność z oryginałem prowadzonego dla wnioskodawczyni funduszu emerytalnego oraz wskazanie daty przekazania środków zgromadzonych w otwartym Funduszu (...) Polska przez wnioskodawczynię na rzecz budżetu Skarbu Państwa.

(zarządzenie – k. 28, wezwanie – k. 32)

Strony podtrzymały swoje stanowiska - do końca procesu.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

E. S. urodziła się w dniu (...)

(okoliczność bezsporna)

W dniu 31.08.2012 r. wnioskodawczyni złożyła do ZUS wniosek o emeryturę. We wniosku wskazała (**część II pkt 2**), że jest członkiem funduszu emerytalnego i wniosła o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (**część II pkt 3, w kratce TAK**), zgłosiła też wniosek o ustalenie kapitału początkowego (część II pkt 4) i wnioskowała o ustalenie podstawy wymiaru emerytury na podstawie przedłożonych dokumentów w najkorzystniejszym wariantcie (część II pkt 5).

(wniosek – k. 19-21 verte plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 13.09.2012 r. ZUS przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury, tzw. nauczycielskiej, przed osiągnięciem, przez wnioskodawczynię, powszechnego wieku emerytalnego. W decyzji tej obliczono wysokość emerytury, zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej.

(decyzja – k. 37 – 37 verte plik II załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Rachunek E. S. został zamknięty 26 marca 2015 r. w związku z wykreśleniem przez ZUS członkostwa dla osób, którym przyznano wcześniejszą emeryturę, na podstawie artykułu 46 ustawy z dnia 17.12.1998 o emeryturach i rentach z FUS.

W związku otrzymaną z ZUS informacją o wykreśleniu członkostwa, środki pozostające na rachunku E. S. zostały umorzone w dniu 6 marca 2015 r. a następnie zostały rozliczone z ZUS w dniu 25 marca 2015 r. (data przekazania do ZUS).

E. S. uzyskała członkostwo na podstawie umowy z 12 stycznia 2009 r. zawartej w trybie zmiany funduszu. Środki otrzymane w jednej transakcji z poprzedniego otwartego funduszu emerytalnego, w którym E. S. posiadała członkostwo zostały przejęte z innego otwartego funduszu 1 czerwca 2009 r.

(kserokopia umowy zawartej między wnioskodawczynią, a Funduszem – k. 40 -41, wykaz transakcji dokonanych na rachunku wnioskodawczyni – 42-43)

Decyzją z dnia 31.03.2022 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił skarżącej przyznania emerytury docelowej zgodnie z art. 26c ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. ZUS odmówił wnioskodawczyni przyznania emerytury docelowej, ponieważ ma ona ustaloną emeryturę z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego od 20.10.2016 r. bez prawa do okresowej emerytury kapitałowej. Prawo do okresowej emerytury kapitałowej nie zostało ustalone gdyż składając wniosek o emeryturę wcześniejsza w dniu 27.07.2012 r. ubezpieczona wniosła o wykreślenie członkostwa w Otwartym Funduszu Emerytalnym oraz o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE na dochodu budżetu państwa.

(decyzja – k. 20 plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 11.10.2023 r. ubezpieczona złożyła wniosek o przeliczenie emerytury.

(wniosek – k. 23-24 plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Zaskarżoną decyzją z dnia 19.10.2023 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku E. S. z dnia 11.10.2023 r. odmówił jej przeliczenia emerytury - wnioskodawczyni nie przedłożyła nowych dowodów.

Prawo do okresowej emerytury kapitałowej nie zostało ustalone, gdyż składając wniosek o emeryturę wcześniejszą w dniu 27.07.2012 r., ubezpieczona wniosła o wykreślenie członkostwa w Otwartym Funduszu Emerytalnym oraz o przekazanie środków, zgromadzonych na rachunku w OFE, na dochody budżetu państwa.

(decyzja – k. 27 plik III załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, znajdującego się w aktach sprawy oraz w oparciu o, załączone do akt, sprawy dokumenty, zawarte w aktach rentowych emerytalnych i kapitałowych wnioskodawczyni. Zebrane dokumenty, nie były kwestionowane, w toku postępowania, a nadto nie nasuwają wątpliwości i pozwalają, tym samym, na wydanie prawidłowego rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie i podlega oddaleniu.

Stosownie do treści **art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy** z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2023.0.1251), w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organu rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

Przedmiotem sporu jest decyzja z dnia 19.10.2023 r. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., który po rozpoznaniu wniosku z dnia 11.10.2023 roku, odmówił wnioskodawczyni przeliczenia emerytury.

Żadna, z wymienionych w cyt. **art. 114 w/w** ustawy przesłanek, nie wystąpiła w przedmiotowym stanie faktycznym. Wnioskodawczyni nie przedłożyła – żadnych nowych dowodów, ani nie ujawniła okoliczności, mających wpływ na zaskarżoną decyzję.

Z dokonanych ustaleń wynika, że wnioskodawczyni nie pobierała okresowej emerytury kapitałowej.

Zgodnie z **art. 184 ustawy** emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, art. 33, art. 39 i art. 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 prawo do emerytury z(ust 1).

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust.2).

Przy ustalaniu podstawy obliczenia emerytury ubezpieczonego, który złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa, składki na ubezpieczenie emerytalne, zaewidencjonowane na jego koncie w Zakładzie, zwiększa się przez pomnożenie wskaźnikiem korygującym 19,52/12,22, stanowiącym stosunek pełnej wysokości składki na ubezpieczenie emerytalne do wysokości zaewidencjonowanej na koncie ubezpieczonego w Zakładzie (ust 3).

Mając powyższe na uwadze wskazać należy, iż emerytura tego rodzaju – emerytura mieszana - została przewidziana dla pierwszych roczników ubezpieczonych objętych nowym systemem emerytalnym, tj. dla osób, które osiągnęły wiek emerytalny w latach 2009-2014, jeżeli nie pobierają emerytury w systemie zdefiniowanego świadczenia i nie były członkami otwartego funduszu emerytalnego albo złożyły wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa. Grupa osób, o których mowa, może otrzymać emeryturę składającą się z kwoty odpowiadającej określonemu procentowi emerytury wyliczonej w systemie zdefiniowanego świadczenia (zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej) i z kwoty odpowiadającej określonemu procentowi emerytury wyliczonej według nowych zasad, tj. w systemie zdefiniowanej składki (zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej). W razie podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym po dniu przyznania tzw. emerytury mieszanej przeliczenie takiego świadczenia następuje według zasad przewidzianych dla emerytur wypłacanych z nowego systemu emerytalnego (art. 183 ust. 6 w zw. z art. 108).

W myśl **art. 111a ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2b** z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 930) - środki zgromadzone na rachunku członka otwartego funduszu są przekazywane przez ten fundusz, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa w przypadku, gdy Zakład Ubezpieczeń Społecznych zawiadomi o ustaleniu członkowi otwartego funduszu prawa do emerytury na podstawie art. 46-50a, art. 50e lub art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz o obliczeniu wysokości emerytury na podstawie art. 183 tej ustawy. Z dniem

ustalenia prawa do emerytury, o której mowa w ust. 1 pkt 2, umowa z otwartym funduszem staje się nieważna z mocy prawa.

W dniu 31.08.2012 r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o emeryturę. **W punkcie 2 część II tego wniosku ubezpieczona wniosła o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.**

Zgodnie z **art. 88 ust 2a** ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz.U.2023.0.984), nauczyciele urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r. zachowują prawo do przejścia na emeryturę bez względu na wiek, jeżeli:

1) spełnili warunki do uzyskania emerytury, określone w ust. 1, w ciągu dziesięciu lat od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504, 1504 i 2461), z wyjątkiem warunku rozwiązania stosunku pracy, oraz

2) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa.

Decyzją z dnia 13.09.2012 r. wnioskodawczyni przyznana została emerytura tzw. nauczycielska przed osiągnięciem przez wnioskodawczynię powszechnego wieku emerytalnego.

Zdaniem sądu, w sprawie żadnych podstaw nie znalazły, podnoszone przez stronę odwołującą się, twierdzenia, że środki, przekazane z rachunku OFE, nie zostały uwzględnione przez ZUS we właściwej wysokości i nie zostały ujęte w kwocie składek zaewidencjonowanych na jej koncie. Stanowisko ubezpieczonej wynikać może z niezrozumienia zasad przyznawania i obliczania wysokości świadczeń, do których prawo ma ustalone wnioskodawczyni.

W piśmie z dnia 8.02.2024 r. (...) Polska Otwarty Fundusz Emerytalny wskazał, że Rachunek E. S. został zamknięty 26 marca 2015 r. w związku z wykreśleniem przez ZUS członkostwa dla osób, którym przyznano wcześniejszą emeryturę na podstawie artykułu 46 ustawy z dnia 17.12.1998 o emeryturach i rentach z FUS. Natomiast środki pozostające na rachunku E. S. zostały umorzone w dniu 6 marca 2015 r. a następnie rozliczone z ZUS w dniu 25 marca 2015 r. (data przekazania do ZUS).

W niniejszej sprawie celem ustosunkowania się do podniesionych przez wnioskodawczynię zarzutów względem zaskarżonej decyzji ZUS koniecznym było wyjaśnienie mechanizmu „przepływu” składek z tzw. II filaru (subkonto i OFE) na I filar (indywidualne konto Ubezpieczonego) w przypadku złożenia wniosku o emeryturę w wieku wcześniejszym od powszechnego wieku emerytalnego i jednoczesnego złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przed przejściem na emeryturę, od wynagrodzenia wnioskodawczyni pobierana była składka emerytalna wynosząca 19,52% podstawy wymiaru. W związku z faktem, iż wnioskodawczyni była członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego, część składki wynosząca 12,22% podstawy wymiaru wpływała na tzw. I filar, czyli indywidualne konto ubezpieczonej, natomiast pozostała część, czyli 7,3% podstawy wymiaru przekazywana była na tzw. II filar (subkonto i OFE). Zatem przed przejściem na emeryturę część składki emerytalnej była przekazywana do OFE.

Skoro zatem wnioskodawczyni faktycznie złożyła wniosek o przekazaniu środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, to środki zewidencjonowane na tzw. drugim filarze zostały „wyzerowane” - środki te zostały dodane do kwoty składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonej, czyli tzw. I filarze. W efekcie kwota składek za poszczególne miesiące została zwiększona do kwoty, która byłaby sumą składek na koncie i subkoncie, tj. do kwoty stanowiącej pełną składkę emerytalną.

Niewątpliwie, zatem, organ, przy wyliczaniu emerytury wnioskodawczynie, uwzględnił zarówno składki zgromadzone na indywidualnym koncie ubezpieczonej, jak i składki odprowadzone do OFE, gdyż te ostatnie zostały dodane, „przelane” do tych pierwszych.

Sposób ustalenia wysokości emerytury wnioskodawczynie, jest , zatem, konsekwencją jej dyspozycji , co do środków, zgromadzonych na rachunku w OFE, która uruchomiła procedurę określoną **w art. 111 a ustawy** z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.

ZUS prawidłowo obliczył wysokość emerytury Wnioskodawczynie. Nie zaniżył wysokości składki, przyjmując zawsze składkę należną. Od składek należnych obliczona została emerytura. Należne składki są ustalane przez ZUS niezależnie od faktycznych przepływów finansowych pomiędzy ZUS i OFE, natomiast fakt, że transfer środków na dochody budżetu państwa za pośrednictwem ZUS nastąpiły po dacie przyznania jej emerytury, nie mają żadnego wpływu na wysokość przyznanego świadczenia.

Mając powyższe na względzie, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie od decyzji ZUS z dnia 19.10.2023 roku.